

Rozhovor s lektorem osobního rozvoje Miroslavem Kašparem

SLOVU „DUCHOVNO“ SE SNAŽÍM VYHÝBAT

Andrea Beláňová

Miroslav Kašpar (72) pochází z Českých Budějovic, vystudoval lesnickou školu. Absolvoval výcvik holotropního dýchání u legendárního Stanislava Grofa. V roce 1990 založil s partou přátel na statku v jihočeské obci Skřídla duchovní centrum, které funguje dodnes. Vede kurzy zaměřené především na šamanství, výrobu bubnů, holotropní dýchání a chůzi po žhavém uhlí.

Pane Kašpare, jak byste odpověděl na otázku, kým jste?

Je to tak, že pořádám kurzy, které se dotýkají hlavně šamanismu a holotropního dýchání. Už v letech 1989 až 1992 jsem absolvoval výcvik holotropního dýchání u Stanislava Grofa. To bylo tehdy skutečně krásné! Až by mi z těch vzpomínek teď tekly slzy. Na prvním dýchání nás bylo asi čtyřicet. Půjčovali jsme si kvůli tomu jeden statek a jednou nás tam dokonce obstoupili policisté, vyšetřovali organizátorku a mě vyslýchali. Zážitky mám tedy různé. Ale popsat kým jsem, to je těžké...

Jste šaman, jak se píše na webových stránkách Skřidel?

Je pravda, že dřív mi to lidé psali na dopisy, místo pan mi psali „šaman“. A listonošky mi to pak z velké dálky zdráhavě podávaly (smích). Ale ano, občas mi tak někdo řekne. Mám to napsané na webu, to tam dal autor stránek a nenechá si to vymluvit. Cizí lidé mi pak třeba telefonují, jestli bych je na dálku nemohl vyléčit. Tak prostě odpovídám, že to nedělám. Já mám živnost formulovanou jako zaměřená na osobní rozvoj a pak výrobu hudeb-

ních nástrojů, protože vyrábím bubny. Ale s tím osobním rozvojem bych se asi dokázal ztotožnit, protože mi naši účastníci často říkají, že jim naše kurzy skutečně k nějaké osobní změně pomáhají.

Kam vlastně sahají začátky vaší činnosti?

Ještě za socialismu jsme chodili do tělocvičny, kde jsme podpláceli školníka.

Miroslav Kašpar.

Měl jsem kamaráda a spolumajitele, lingvistu Borise Davida, který zval různé hosty i ze zahraničí. Naše aktivity

jsme schovávali hlavně pod jógu, kterou jsem v Českých Budějovicích učil od roku 1976. Lidé z tohoto okruhu návštěvníků pak začali v devadesátých letech jezdit i na nově založená Skřídla.

Byl to stejný typ účastníků, jací jezdí dnes?

Řekl bych, že to byli lidé o něco mladší, než za námi jezdí teď. V současnosti jsou to spíš účastníci středního věku anebo i starší. Třeba zájemci, kteří si dneska přijedou pro bubny ze zahraničí, tak to jsou skoro všichni starší lidé. Naopak ze začátku na Skřídla jezdily hodně partičky mladých lidí, kteří se třeba někde dozvěděli, že holotropní dýchání má něco společného s psychedelickými látkami. A protože oni s nimi v té době experimentovali, tak to chtěli vyzkoušet a porovnat si zážitky.

A nejsou to tedy dnes ti samí lidé, co k vám jezdili před dvaceti lety, a prostě jen zestárlí?

To ne. Spíš si myslím, že ty skupiny u nás i jinde jsou takovým sociálním prostředkem se scházet pravidelně s nějakým

společným zájmem. Lidi se hodně vrací pro tu skupinovou dynamiku, kterou tam jednou zažijí. I když je pravda, že někteří účastníci se skutečně vrací už těch dvacet let.

Jaký typ lidí tedy jezdí na vaše kurzy dnes? Existuje nějaký typický účastník nebo účastnice?

Určitý typ lidí jezdí na programy JarDY Duška. On už k nám jezdí přes dvacet let a natáhne dost lidí. Většinou se o tom dozví na jeho přednáškách nebo akcích. Občas mi někdo i řekne: ještě máte vstupenku na pana Duška? (*smích*) Někteří lidé prostě přijedou za Jaroslavem, přejdou s ním žhavé uhlí a pak se teprve ptají, co dalšího organizujeme. Co se týče holotropního dýchání, tak tam jezdí hodně lidé, co chtějí to srovnání s psychedeliky. A na bubny potom spíš lidi, co jsou takoví přírodnější a chtějí si udělat něco svého a dovézt si to domů. Z hlediska pohlaví je to docela vyrovnané. Vzdělání se nedá úplně odhadnout, je to namíchané anebo se to o nich ani nedozvím. Ale spíš je to střední společenská vrstva. A pak jsou tu lidé, co ke mně jezdí delší dobu. Někteří už si i shánějí peníze na vlastní centrum. Ale to se mi zdá, že spíš vzniká až v poslední době. Aspoň tedy z těch, co odchází ode mě: naučili se to a jdou dělat něco vlastního.

Naznačil jste, že se za těch třicet let trochu proměnila skladba účastníků. Změnilo se něco i obecně na scéně duchovního rozvoje?

Určitě. Třeba šamanismus je v posledních deseti až patnácti letech populárnější. Lidé víc touží po přírodě. Čím dál víc je to taky propojené třeba s osobním koučinkem, má to spoustu styčných bodů. Například metody bdělé pozornosti, to se dostává do mnohem těsnějšího kontaktu s osobním rozvojem, než jsme si kdy dovedli představit. Hodně to využívají i firmy. Vezměte si třeba meditaci. Za socialismu nikdo netušil, co to je, maximálně si představil nějaké přemýšlení a přemítání. Ale dneska se to používá běžně i v souvislosti s prací. To všechno je ale záležitost tak posledních deseti let. Objevuje se to běžně i v psychologických časopisech pro veřejnost.

Dá se říct, že se to prostě stává normálnější?

Fotografie použity se souhlasem Miroslava Kašpara z internetové prezentace „Skřídla č. p. 8“.

Asi ano. Lidé jsou informovanější, dneska stačí jednou máčknout a všechno se dá najít. Já vysvětluju všechno pořád stejně, ale dostupnost informací je dneska obrovská. Lidé také mají víc zkušeností z podobných seminářů a kurzů, i ta nabídka je celkově větší. Mají určitě větší vědomosti a jak se to spojuje s tou praxí práce, tak se to víc dostává i do povědomí lidí, kteří pracují třeba v týmu s někým takovým. Tak se to dostane třeba i do teambuildingových sezení pro firmy.

Taková sezení na Skřidlech taky pořádáte?

Ano, to taky dělám, ale jen občas. A ne moc rád, protože ta atmosféra je tam úplně jiná. Ti lidé se znají a jak dojde na některé osobnější věci, tak se stydí. Ně-

kteří tam zase jdou, protože prostě musí. Pak se při takových akcích nepoužívají slova jako „duchovno“.

To je zajímavé...

Já se tedy takovým slovům snažím obecně vyhýbat. Tak jsem to měl ale vždycky. To už raději použiju slovo „spiritualita“, tedy jako nějak alternativní vůči třeba „náboženství“.

Co pro vás v tomto kontextu vlastně znamená náboženství?

Já se o náboženství zajímám. Ale z toho pohledu, že mě zajímá, jak se chovají křesťanské a jiné skupiny, jako třeba okolo Osha. Občas si kvůli tomu pustím i televizi NOE, abych viděl, jak jsou organizováni (*smích*). Někdy k nám jezdí i faráři, ale takoví, co zběhli z církve.

Řekněte mi ještě: existují i v této oblasti nějaké módní záležitosti, třeba typické pro určitou dobu?

Ano, třeba v devadesátých letech bylo typické, a hodně nás to zaujalo, že k nám začali chodit lidé, kteří byli v šedesátých letech dobrovolníky pro experimenty s LSD ve státním výzkumu v nemocnicích. Oni absolvovali neskutečné počty sezení a některé z nich to úplně rozbilo. Pak k nám začali chodit a dávat se dohromady na holotropním dýchání. Nebo třeba můj syn, ten dělá modernější metody než já. Ted' je moderní například otužování, chodit do půl těla nahý na Sněžku (*smích*).

A naopak jste v průběhu let některé ze svých aktivit opustil?

Já jsem opustil Oshovy dynamické meditace. Po revoluci se vraceli emigranti, kteří se v Německu nebo v Indii včlenili do komunit a pak to sem přijeli učit. A ted' to učí třeba jen oni. My, amatérští učedníci, jsme to opustili. Také rodinné konstelace už nedělám, protože jsou lidi, kteří to hodně umí, a dělá se to všude možně. Já chci do budoucna prostě jen pokračovat v tom, co dělám ted'.

Tak držím palce! Díky za rozhovor!

PhDr. Andrea Beláňová, PhD., vystudovala religionistiku na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. V současnosti je postdoktorandkou v Sociologickém ústavu Akademie věd ČR. Zabývá se především současnou českou religiozitou, institucí kaplanství a významem religiozity ve vězení. Vyučuje na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy.